

Kursusstandard for Instruktør 3 – ankre, abseil og rebteknikker

Kursusstandarden består af følgende dele:

- **Formalia** - regler for administration af Klatring Danmarks Instruktør 3-kursus
- **Pensum for uddannelsen** – beskriver de elementer, der som minimum skal indgå i kurset i form af et afkrydsningsskema
- **Opbygning af kurset** – beskrivelse af det kursusforløb, som Klatring Danmark udbyder
- **Beskrivelse af eksamen** – beskriver den afsluttende prøve og minimumskravene for beståelse

Formalia

Denne kursusstandard er udarbejdet af Klatring Danmark og vedtaget af Klatring Danmarks bestyrelse den 22. april 2015.

Kursusstandarden beskriver det forløb, som Dansk Klatring Danmark anser som minimumskrav til Instruktør 3-uddannelsen. Klatring Danmark kræver, at medlemsforeninger lever op til disse minimumskrav, og det anbefales, at andre organisationer følger standarden.

Klatring Danmarks uddannelser

Dansk Klatreforbund har tre uddannelseslinjer:

- Instruktørlinjen
- Trænerlinjen
- Rutebyggerlinjen

I forhold til dette kursus er det instruktørlinjen, som er relevant:

- Instruktør 1 – topreb og bouldering
- Instruktør 2 – føring
- Instruktør 3 – ankre, abseil og rebteknikker

Instruktørtrinene hænger sammen med **egenfærdighedskurserne**:

- Kursus 1 – topreb og bouldering
- Kursus 2 – føring

Instruktør 3 kan undervise på disse kurser samt en række mere specialiserede kurser:

- Kursus i ankre og abseil
- Fra inde til ude
- Teknikker til rebklatring

Skematisk opstillet ser uddannelserne således ud:

	Indhold	Kan undervise på
Instruktør 1	Bouldering, toprebsklatring	Kursus 1
Instruktør 2	Bouldering, toprebsklatring, føring	Kursus 1 og 2
Instruktør 3	Ankre, abseil og rebteknikker	Avancerede kurser på kunstige klatrevægge

Instruktør 3-uddannelsens formål

Instruktør 3-uddannelsen er rettet mod rutinerede instruktører, som ønsker at kunne undervise i avancerede rebteknikker.

Instruktør 3 giver undervisningskompetence i abseil og avancerede rebteknikker på kunstige klatrevægge. Uddannelsen giver adgang til at blive underviser på instruktørkurser.

Hvem kan tage Instruktør 3-kurset?

Aspiranten skal være fyldt 18 år for at blive Instruktør 3.

Aspiranten skal have taget Kursus i Ankre og Abseil eller have tilsvarende erfaring.

Aspiranten skal være Instruktør 2 eller have tilsvarende erfaring (f.eks. udenlandske instruktøruddannelser) for at følge Instruktør 3-kurset.

Desuden skal aspiranten have erfaring som instruktør. Denne erfaring kan opnås ved at give sikringskurser, lave klubarrangementer eller ved at undervise på begynderhold.

Vægklatreinstruktører (VKI) opnår Instruktør 3-beviset ved at følge et kortere kursus, som Dansk Klatreforbund definerer.

Klatring Danmark anbefaler, at alle som arbejder med idrætsaktiviteter har et gyldigt førstehjælpsbevis.

Hvem må undervise på Instruktør 3-kurser?

For at undervise på Instruktør 3-kurser, skal man være rutineret Instruktør 3/VKI eller højere og godkendes af Klatring Danmark som underviser. Man skal derefter deltage på uddannerseminarer og være aktiv som instruktør. Reglerne for aktivitetskrav fastsættes af Klatring Danmarks bestyrelse og meddeles uddannerkorpset.

Instruktør til kursist-ratio

På Klatring Danmarks kursus kan der være op til 9 kursister pr. instruktør.

Kursets varighed

Klatring Danmarks kursus varer 15 timer fordelt på tre undervisningsgange med mindst en uge imellem hver gang, så der er tid til egen træning.

Derefter følger en eksamen, som kan ligge samme dag som sidste undervisningsgang eller på en fjerde dag.

Hvem udbyder kurserne?

Klatring Danmark udbyder Instruktør 3-kurser årligt, så medlemmer har mulighed for at følge et kursus.

Klubber, som er medlemmer af Klatring Danmark, kan afholde egne Instruktør 3-kurser med godkendte uddannere.

Instruktører, som er tilknyttet institutioner, kan blive undervisere og må afholde egne kurser. Underviseren skal i så fald leve op til de samme aktivitetskrav som de øvrige uddannere.

Eksamen

Eksamen foregår med ekstern censur. Medlemmer af uddannerkorpset kan fungere som censorer i klubber og institutioner, som de ikke har tilknytning til.

Dansk Klatreforbund fastlægger prisen for eksamen med ekstern censor.

Certifikat

Efter bestået eksamen modtager instruktøren et eksamensbevis. Beviset gælder fra eksamensdato og året ud og derefter i tre år.

Derefter skal beviset fornys efter retningslinjerne på Klatring Danmarks hjemmeside.

Pensum for uddannelsen

Ankre og abseil	
Ankre	☐ Vinkel på ankre ☐ Typer af ankre (et, to eller flere sikringspunkter – et eller to ankerpunkter, V-anker eller serielt anker) ☐ Ankre i godkendte sikringspunkter ☐ Ankre i eksisterende strukturer (bjælker, antenner, osv) ☐ Bundanker (evt. i de to første bolte)
Knuder	☐ Dobbelt fiskerknude ☐ Slyngeстик ☐ Dobbelt halvstik ☐ Fransk prussik ☐ Almindelig prussik
Abseil	☐ Abseil med otte-tal, Tube-bremse, Gri-Gri ☐ Abseil på dobbelt reb eller enkelt reb ☐ Forståelse for måder at sikre sig under abseil (prussik over eller under bremsen, brandmandssikring, aflåsning af bremse, mekaniske rebklemmer)
Organisering	☐ Selvsikring på abseilplatform ☐ Skift fra føring til abseil ☐ Pædagogiske overvejelser i forbindelse med abseil
Andre rebteknikker	
	☐ Fransk ombinding i stort øje ☐ Fransk ombinding i lille øje ☐ Gå på reb med prussikknuder ☐ Gå på reb med ascender og Gri-Gri ☐ Topsikret soloklatring med Gri-Gri ☐ Metoder til indbinding på ny og andre typer backup
Organisering	☐ Pædagogiske overvejelser omkring rebteknikker – hvornår er det relevant?
Redning	
Forebyggelse	☐ Nedsænkbart abseilanker, dobbeltreb og topreb ☐ Nedsænkbart abseilanker, enkelt reb med mulighed for at fire kursisten til jorden ☐ Nedsænkbart abseilanker i bundanker
Redning oppefra	☐ Procedure ved redning fra toppen med nedsænkbart abseilanker
Redning nedefra	☐ Redning af fastsiddende klatrer ved at gå på reb i modvægt og modvægtsabseil
Risici	☐ Smykker, langt hår, løst tøj

	<ul style="list-style-type: none">☐ Risiko for at låse otte-tal, når man går ud over kanten☐ Risiko for at få fransk prussik ind i bremsen
--	---

Udstyrslære (testkrav, vedligehold, kassation)	
Hardware	<ul style="list-style-type: none">☐ Bolte☐ Karabiner☐ Bremsere (ATC, otte-tal, assisterende bremsere)☐ Mekaniske rebklemmer/ascenders
Software	<ul style="list-style-type: none">☐ Seler (alm. Siddesele, institutionssele, helkropssele, børnesele)☐ Dynamiske reb☐ Statiske reb☐ Rebsnor☐ Syede slynger (nylon og dyneema)☐ Typer af kohaler
Generelt	<ul style="list-style-type: none">☐ Faldfaktor ved klatring af enkelte reb længder og ved færdsel over et anker

Opbygning af kurset

Nedenfor står en skabelon for de kurser, som Dansk Klatring Danmark udbyder. Aspiranternes niveau, lokale forhold og andet kan naturligvis føre til ændringer i opbygningen.

Kurser udbudt af foreninger eller institutioner er ikke bundet af dette forløb, men er velkomne til at benytte det.

Det skal pointeres, at aspiranterne skal afsætte tid til egentræning imellem undervisningsgangene.

Modul 1 – 5 timer	tidsforbrug
Velkommen – kursisternes niveau, gennemgang af pensum og eksamen samt af dagens program	40 min.
Ankre – teori (vinkel, materialer, sikringspunkter, enkelt V-anker, V-anker med to ankerpunkter, anker i enkelt punkt, hvornår benyttes de forskellige typer)	30 min.
Ankre praksis – kursisterne bygger de forskellige ankre	60 min.
Evaluering	10 min.
Teori – bremsetyper, materialer til ankre	30 min.
Abseil – teori (hvilke scenarier er realistiske i en undervisningssituation? Sikkerhed)	30 min.
Abseil – praksis. <ul style="list-style-type: none"> • Abseil fra platform med enkelt reb og dobbelt reb • Abseil med ATC, otte-tal, Gri-Gri (forskellige typer af backup) • Føre op – abseile ned 	90 min.
Evaluering – hvad skal kursisterne øve sig på	10

Modul 2 – 5 timer	tidsforbrug
Præsentation af dagens program	10 min.
Nedsænkbare ankre – kursisterne lærer at bygge de tre typer af nedsænkbare systemer	60 min.
Organisering – diskussion af måder at sikre instruktøren og kursisten på en platform, pædagogik i forbindelse med abseil	20 min.
Opgave – i hold planlægger kursisterne forskellige typer forløb og rigger op til det (abseil fra platform med skoleklasse, klatre op – abseile ned, lære en kursist at abseile sikkert)	90
Evaluering	10 min.
Gå på reb med klemknuder	40 min.
Gå på reb med ascender og Gri-Gri + organisering af rutebyg	40 min.
Diskussion af, hvornår man benytter rebteknikkerne	10 min.

Teori – hardware, software, faldfaktor	60 min.
Evaluering – hvad skal kursisterne øve sig på	10 min.

Modul 3 – 5 timer	tidsforbrug
Præsentation af dagens program	10 min.
Teori – spørgetime	30 min.
Fransk afbinding – to metoder	60 min.
Topsikret soloklatring med Gri-Gri	20 min.
Repetition af ankere, nedsænkbare ankere, abseil og rebteknikker	70 min.
Redning af klatrer, som sidder fast på væggen	60 min.
Praksis - spørgetime	40 min.
Evaluering – hvad skal kursisterne øve sig på – er de klar til eksamen	10 min.

Eksamen

Eksamen består af en teoriprøve, en handlebane med makkerøvelser og en handlebane med individuelle øvelser.

Alt hvad eksaminanderne viser til eksamen skal leve op til Klatring Danmarks standarder for undervisning på relevante begynderkurser.

Eksaminanderne skal vise stort sikkerhedsmæssigt overskud og rutine i øvelserne, og de skal kunne redegøre for relevansen af de enkelte teknikker i forhold til kursusafholdelse og almen klatrepraksis.

Teoriprøven består af seks spørgsmål, som omhandler forståelse af centrale sikkerhedselementer i klatring. Alle spørgsmål skal besvares tilfredsstillende for at bestå. Dansk Klatreforbund formulerer spørgsmålene og beskriver minimumskravene til en tilfredsstillende besvarelse.

Hvis teoriprøven ikke består, kan kursisten ikke fortsætte eksaminationen.

Kursisterne har 20 minutter til at besvare spørgsmålene. Hvis en kursist har læsevanskeligheder eller af andre årsager har vanskeligt ved en skriftlig eksamination, kan han tildeles ekstra tid eller få læst spørgsmålene op eller på anden måde få hjælp, som ikke ændrer på selvstændigheden i hans besvarelser.

Handlebane 1 gennemføres som makkerøvelse, men bedømmelsen er individuel. Den ene eksaminand gennemfører hele forløbet, derefter gennemfører den anden. Der er sat 45 minutter af til de tre øvelser. Væsentlige overskridelser af tidsrammen er dumpegrund, hvis det ikke skyldes logistik på klatrevæggen eller andet, som kursisten ikke er herre over. Øvelserne skal gennemføres med stor sikkerhedsmargen og med en høj grad af rutine.

Handlebane 2 består af individuelle øvelser. Der er sat 30 minutter af til de to øvelser. Væsentlige overskridelser af tidsrammen er dumpegrund, hvis det ikke skyldes logistik på klatrevæggen eller andet, som kursisten ikke er herre over. Øvelserne skal gennemføres med stor sikkerhedsmargen og med en høj grad af rutine.

Eksamen	tidsforbrug
Teoriprøve – 6 spørgsmål – 20 min. til besvarelse	45 min.
Handlebane 1 - makkerøvelser <ul style="list-style-type: none">• Klatre op, lave fransk afbinding, blive firet ned• Klatre op, sætte sig i ankeret, rigge til abseil, abseile ned• Dynamisk sikringsteknik + makkerredning En ad gangen – ca. 15 min. pr. øvelse	2-4 timer
Handlebane 2 – individuelle øvelser <ul style="list-style-type: none">• Bygge et anker med nedsænkbart system og sikring af instruktøren• Lave bundanker, så der er et enkelt topreb med et nedsænkbart system, gå op med ascender og Gri-Gri og fire ned med Gri-Gri Individuelt – ca. 15 min. pr. øvelse	30 min. – 2 timer